

VAALIT
VAL

زانیاری سهبارت به ههلبژاردنهکانی سالی ۲۰۲۱ ی شار هوانییهکان

فینلاندا دابهشبووه بهسەر شار هوانییهکاندا، که بهپی یاسای بنچینهیی مافی خۆبهزیوهردنیان ههیه. شار هوانی لهبارهی چهندین بابتهی تایبعت بهدانیشتوانهکهیهوه بریار دهدات.

بالاترین ئورگانی بریاردهری شار هوانی، ئهنجوه مهنی ههلبژێردراوه له لایهن دانیشتوانی شار هوانییهکهوه. ئهندامانی ئهنجومهن واته نوینهری شار هوانی ههس جاریک بۆ ماوهی چوار سال ههلبژێردرین. ههلبژاردنهکانی داهااتوی شار هوانی لهروژی پهکشهههه ۲۰۲۱/۶/۱۳ بهزیوهدهبرین.

هاوولاتی فینلاندا که تمهنی یاسای پرکردوهتهوه و لهفینلاندهدا دهژی دهنانیت دهنگ بدات و خۆی بهربژێربکات ههروهها هاوولاتی وولاتی دیکهش که لهفینلاندهدا دهژین لهبهرامبهر چهند مهرجێکدا دهنان دهنگ بدن و خۆیان بهربژێربکهن.

دهنگان لهفینلاندهدا خۆویستانهیه.

له ههسیمی ئاههتینانادا ههلبژاردنی شار هوانییهکانی سالی ۲۰۲۱ بهزیوهنابرین.

مافی دهنگان – کی دهنانیت دهنگ بدات

مافی دهنگان ههیه له ههلبژاردنی شار هوانییهکاندا، ئهگهر هاوولاتی فینلاندا بیت یاخود هاوولاتی وولاتیکی دیکهی سهر بهیهکیتی ئهرووپا، هاوولاتی نایسلاند یان نهرویج بیت وه ئهو مهرجانهی خواروهت تیدابیت:

- ههتا دوابهرواری روژی ههلبژاردن (۲۰۲۱/۶/۱۳) تمهنی ۱۸ سالیته پرکردبیتهوه
- شوینی نیشهجیبوونت ههتا دوابهرواری ۲۰۲۱/۴/۲۳ لهفینلاندهدا بیت.

ئهگهر هاوولاتی وولاتیکی دیکهیت، مافی دهنگان ههیه له ههلبژاردنی شار هوانییهکاندا، ئهگهر:

- ههتا دوابهرواری روژی ههلبژاردن (۲۰۲۱/۶/۱۳) تمهنی ۱۸ سالیته پرکردبیتهوه
- بۆماوهی لایهنیکهم دووسال بی دابراوی وه بهس له ۲۰۲۱/۴/۲۳ شوینی نیشهجیبوونت له فینلاندهدا بووبیت.

شوینی نیشهجیبوون بهپی یاسای نیشهجیبوون دیاریکراوه. بهگشتی شوینی نیشهجیبوون ئهو شار هوانییه که تیدادا دهژیت.

لهههلبژاردنی شار هوانییهکانی سالی ۲۰۲۱ دا شوینی نیشهجیبوون بهوییه دیاریکراوه، که چ شار هوانییهک وهک شوینی نیشهجیبوونی دهنگهر ههتا بهرواری ۲۰۲۱/۴/۲۳ کازیر ۲۴ لهسهر سیستهمی توماری زانیاری دانیشتوان دیاریکراوه.

بهپی پیوست دهنانیت بهواداچوون بۆ زانیاری شوینی نیشهجیبوونت لهریگهی فهرمانگهی زانیاری دانیشتوان و دیجیتالیهوه بهکیت.

له ههلبژاردنی شار هوانییهکاندا دهنانیت تهنها دهنگ بهبهربژیری شار هوانییهکته بدهیت.

ئاگادار كردنهوه له مافی دهنگدان بۆ تێكراي ئەوانه‌ی مافی دهنگدانیان ههیه ره‌وانه‌ده‌كریت

فهرمانگه‌ی زانیاری دانیشتوان و دیجیتالی تۆماری مافی دهنگدان راده‌گریت، كه زانیاریه‌كانی تێكراي ئەوانه‌ی مافی دهنگدانیان ههیه تیدا تۆمار كراوه. پێویست ناكات به‌جیا به‌مه‌به‌ستی تۆماركردنی ناو، ناوه‌ندی مافی دهنگدان ئاگادار بكریتهوه.

فهرمانگه‌ی زانیاری دانیشتوان و دیجیتالی له‌باره‌ی مافی دهنگدانهوه ئاگاداری واته كارتی ئاگادار كردنهوه هه‌تا دوا به‌رواری ۲۰۲۱/۱۲/۲۰ بۆ تێكراي ئەوانه‌ی مافی دهنگدانیان ههیه، ناوێشانیان زانراوه ده‌نیریت. ته‌نها له‌كاتێكدا ئاگادار كردنهوه‌ی ئه‌لیكترۆنیك بۆ ده‌نیردریت، ئه‌گه‌ر خزمه‌تگوزاری ئه‌لیكترۆنی ئالوگۆری په‌یامت كه له‌لایهن فهرمانگه‌ی زانیاری دانیشتوان و دیجیتالیهوه دا‌بینكراوه واته Suomi.fi-viestit (زانیاری زیاتر له‌ لینکی www.suomi.fi/viestit) به‌كار هینابیت. له‌سه‌ر كارتی ئاگادار كردنهوه‌ی مافی دهنگدانا رینمایه‌ی له‌باره‌ی دهنگدانهوه، لیسته‌ی بنكه‌كانی دهنگدانی پێشوخه‌ت له‌نزیک شوینی ژیانته‌ی و زانیاری له‌باره‌ی مافی دهنگدانی خۆته‌وه به‌دی ده‌كرین. بۆ دهنگدان پێویستیه‌ت به‌كارتی ئاگادار كردنهوه‌ی مافی دهنگدان نابیت، به‌لكو ته‌نها پیناسی كه‌سی پێویست ده‌بیت.

شایسته‌ بۆ به‌رێزبوون – كی ده‌توانیت به‌رێز بێت

شایسته‌ی خۆبه‌رێز كردنیه‌ت واته ده‌توانیت له‌شاره‌وانی خۆتدا له‌هه‌لبژاردنی شاره‌وانیه‌كاندا خۆت به‌رێز بکهیت، ئه‌گه‌ر ئه‌و مه‌رجانه‌ی خوارمه‌وت تیدا بێت:

- شاره‌وانیه‌ك كه به‌نیازی خۆتی تیدا به‌رێز بکهیت، شوینی نیشه‌جیبوونت بێت
- ده‌بیت مافی دهنگدانته‌ له‌شاره‌وانیه‌کی فینلانده‌دا هه‌بیت
- به‌ریاری دادگا جار نه‌درابیت به‌كه‌سیکی بێتوانا.

لایه‌نیکه‌م هه‌ندیک له‌فهرمانبه‌رانی میری و فهرمانبه‌رانی به‌رێزه‌به‌ری شاره‌وانی و کارمه‌ندانی شاره‌وانی كه له‌یاسای شاره‌وانیدا ده‌ستنیشان كراون له‌هه‌لبژاردنی شاره‌وانیه‌كاندا ناتوانن خۆیان به‌رێز بکه‌ن.

به‌رێز كردن له‌ هه‌لبژاردنی شاره‌وانیه‌كاندا

له‌هه‌لبژاردنی شاره‌وانیه‌كاندا ئه‌ولایه‌مانه‌ ده‌توانن به‌رێز ده‌ستنیشان بکه‌ن، كه:

- پارته‌ی تۆماركراون
- ده‌نگده‌رانیکن، كه‌ده‌سته‌یه‌کی به‌رێزكاریان پیکه‌ینه‌وه.

پارته‌كان به‌پێی پێرموی خۆیان بریار له‌سه‌ر به‌رێزه‌ره‌كانی خۆیان ده‌ده‌ن. ئه‌گه‌ر به‌ته‌وێت ببیت به‌رێزكاری پارته‌یک، ده‌بیت له‌وباره‌یه‌وه له‌گه‌ڵ پارته‌که‌دا ریکبکه‌ویت.

به‌مه‌به‌ستی پیکه‌ینه‌ی ده‌سته‌ی به‌رێزكاری له‌خالی ده‌ستپیکه‌وه لایه‌نیکه‌م پێویست به‌ ده‌ دانیشتوی شاره‌وانیه‌یه‌که ده‌کات كه مافی دهنگدانیان هه‌بیت، به‌لام له‌و شاره‌وانیه‌دا كه له‌رووی ژماره‌ی دانیشتوانیه‌وه بچوون، بۆ پیکه‌ینه‌ی ده‌سته‌ی به‌رێزكاری ته‌نها سێ یان پینج دانیشتوو پێویست ده‌بیت.

دوو یان چه‌ند پارته‌یک مافی پیکه‌ینه‌ی هاوپه‌یمانیه‌ی هه‌لبژاردنیان هه‌یه. دوو یان چه‌ند ده‌سته‌یه‌کی به‌رێزكاریش مافیان هه‌یه لیسته‌یکی هاوبه‌ش پیکه‌ینه‌ن.

هه‌ر پارته‌یک، هاوپه‌یمانیه‌یک یان لیسته‌یکی هاوبه‌ش له‌ئێوه‌و شاره‌وانیدا ده‌بیت ئه‌وپه‌ری هینده‌نوویکی ژماره‌ی ئه‌ندامانی ئه‌نجومه‌نی شاره‌وانی كه‌هه‌له‌به‌رێزدرین به‌رێزکریان هه‌بیت. ئه‌ندامانی ئه‌نجومه‌ن به‌پێی ژماره‌ی دانیشتوانی شاره‌وانیه‌که

به‌لایه‌نیکه‌ممه‌وه له‌نیوان ۱۳-۷۹ ئەندامدا هەڵدەبژێردرین، بە‌لام شارەوانی خۆی دەتوانیت بربار لەسەر ژمارە‌ی زیاتری ئەندامان بدات.

هەر بە‌بژێرێک ژمارە‌ی تاییەت بە‌خۆ‌ی هەیه. لە‌لیستی بە‌بژێرە‌کان لیستی یە‌ک‌خراوی بە‌بژێرکراوان دادە‌بژێریت و لە‌سەر کاغەز چاپ دە‌کرتیت، بە‌بژێرە‌کان بە‌پێ‌ی رێ‌ک‌خراوی ژمارە‌ییان که لە‌ژمارە ۲‌وه دە‌ست پێ‌ده‌کات ریزبە‌ند دە‌کرتین. بە‌بژێرە‌کان لە‌لیستە یە‌ک‌خراوە‌کاندا بە‌پێ‌ی پارتە‌کان و لیستە‌هاوبە‌شە‌کان پۆ‌لینکراون. لیستی یە‌ک‌خراوە‌ی هەر بە‌بژێرێک‌هه‌وه ئەم زانیاریانە لە‌خۆ‌ده‌کرتیت: ناو، ژمارە‌ی بە‌بژێر و پێ‌شه. بێ‌جگە‌له‌وش لە‌سەر لیستە‌ی یە‌ک‌خراوی بە‌بژێرە‌کان بە‌دی‌ده‌کرتیت، که

- کام پارتانە‌هاوبە‌پیمانیتی هە‌لبژاردنیان پێ‌که‌یناوه
- کام دە‌ستە‌ی بە‌بژێرکار لیستی‌هاوبە‌شیان پێ‌که‌یناوه
- کام پارتانە‌سەر بە‌هاوبە‌پیمانیتی هە‌لبژاردن نین
- کام بە‌بژێرانه‌ش لە‌دەر‌ه‌وه‌ی لیستی‌هاوبە‌شدا بە‌بژێرن

لیستی یە‌ک‌خراوە‌ی لیستی بە‌بژێرە‌کان لە‌تیکرای شارە‌وانییه‌کاندا لە‌بەر‌واری ۱۴/۵/۲۰۲۱دا دادە‌بژێریت. لە‌و نێ‌وه‌دا لیستی یە‌ک‌خراوی شارە‌وانییه‌کە‌ت لە‌سەر کابینه‌ی دە‌نگدان و م‌الپە‌ری هە‌لبژاردنی وە‌زارە‌تی داد (www.vaalit.fi) بە‌دی دە‌کرتین. ئە‌گەر پێ‌شومخت لە‌شارە‌وانییه‌کی دی‌که‌دا وە‌ک لە‌شارە‌وانی خۆت دە‌نگ دە‌ده‌یت، دە‌توانیت دا‌وای لیستی یە‌ک‌خراوی بە‌بژێرە‌کانی شارە‌وانییه‌کی خۆت لە‌کار‌مە‌ندی هە‌لبژاردن بکە‌یت.

کاتە‌کانی دە‌نگدان

دە‌توانیت لە‌روژی دە‌نگداندا لە‌روژی یە‌کشە‌ممە ۱۳/۶/۲۰۲۱دا یاخود پێ‌ش‌روژی دە‌نگدان لە‌نیو ماوه‌ی دە‌نگدانی پێ‌شومختدا دە‌نگ بە‌ده‌یت. دە‌توانیت تە‌نها یە‌ک جار دە‌نگ بە‌ده‌یت. لە‌یاسای تاواندا سزا لە‌بەر‌ه‌ی دووبارە دە‌نگدانە‌وه‌دا دی‌اریکراوه.

دە‌نگدانی پێ‌شومخت:

دە‌نگدانی پێ‌شومخت لە‌فینلانده‌دا لە‌روژی چوارشە‌ممە ۲۶/۵/۲۰۲۱ دە‌ست پێ‌ده‌کات وە‌ لە‌روژی سێ‌شە‌ممە ۸/۶/۲۰۲۱دا کۆتایی پێ‌ده‌یت.

دە‌نگدانی پێ‌شومخت لە‌دەر‌ه‌وه‌ی وولات‌روژی چوارشە‌ممە ۲/۶/۲۰۲۱ وە‌ لە‌روژی شە‌ممە ۵/۶/۲۰۲۱ کۆتایی پێ‌ده‌یت.

کاتی دە‌نگدان لە‌هە‌ندێ‌ک ب‌نکه‌ی دە‌نگدانی پێ‌شومختدا کورتتره.

دە‌توانیت پێ‌شومخت لە‌هەر ب‌نکه‌یه‌کی دە‌نگدانی پێ‌شومخت لە‌نیو‌خۆ و دەر‌ه‌وه‌ی فینلانده‌دا دە‌نگ بە‌ده‌یت. ب‌نکه‌کانی دە‌نگدانی پێ‌شومخت بریتین لە:

- لە‌ نیو‌خۆ‌ی وولاتدا ب‌نکه‌ دی‌اریکراوە‌کان لە‌لایەن شارە‌وانییه‌کانه‌وه، بۆ‌نموونه بە‌گشتی خانە‌ی شارە‌وانییه‌کان
- چە‌ندین نوێ‌نەر‌ایە‌تی فینلاندا لە‌دەر‌ه‌وه‌ی وولات
- بە‌ر‌پێ‌وه‌ر‌ایه‌تییه‌کانی وە‌ک نە‌خۆ‌شخانه‌کان، یە‌که‌کانی سەر‌پەر‌شتی کۆ‌مه‌لایە‌تی و فەرمانبەر‌تییه‌کانی بە‌ر‌پێ‌وه‌ر‌دنی سزا.
- لە‌بەر‌پێ‌وه‌ر‌ایه‌تییه‌کاندا تە‌نها ئە‌و دە‌نگ‌دەر‌انه مافی دە‌نگ‌دانیان هە‌یه که تێ‌یاندا لە‌ژێر سەر‌پەر‌شتی‌کردن‌دان یاخود کە‌سانیک کە‌له‌وێ وەر‌گیراون.

• کە‌شتیه‌کانی فینلاندا، که لە‌نیو ماوه‌ی کاتی دە‌نگدانی پێ‌شومختدا لە‌دەر‌ه‌وه‌ی وولات‌دان. تە‌نها کار‌مە‌ندانی کە‌شتی مافی دە‌نگ‌دانیان لە‌نیو کە‌شتیدا هە‌یه، گە‌شتیاری سەر‌نشینی نیو کە‌شتی مافی دە‌نگ‌دانیان لە‌نیو کە‌شتیدا نیه.

دەنگدان لەروژی هەلبژاردندا:

دەنگدانی لە روژی هەلبژاردندا لە پەکشەممە ۲۰۲۱/۶/۱۳ لەنێوان کاتژمێرەکانی ۹-۲۰ بەرپۆ دەبریت.

لەروژی هەلبژاردندا دەتوانیت تەنها لەو بنکەیی دەنگداندا، کە لەسەر کارتی ئاگادارکردنەوە لەمافی دەنگدان دەستنیشان کراوە و بۆت پەوانەکراوە دەنگ بەدەیت.

دەنگدان لەنێو مألوهدا:

ئەگەر توانایی بزوتن و هەلسووران لەئاستیکی سنووردایە، کەبەهۆیەو لەتوانادا نیە بەبێ ئاستەنگیەکی کەمیش لەبنکەیی دانگداندا ئامادەبیت، دەتوانیت لەمألوه لەنێو ماوەی دەنگدانی پێشومختدا دەنگ بەدەیت.

سەبارەت بەدەنگدان لەنێو مألوه دەبیت هەتا دوا بەرواری روژی سێشەممە ۲۰۲۱/۶/۱۱ بەر لەکاتژمێر ۱۶ خۆ ناونوس بکریت. بەمەبەستی خۆناونوسکردن لیژنەی ناوەندی هەلبژاردنی شارەوانی لێ ئاگادار دەکریتەو، کە زانیاریەکانی پەوانەکردنیان لەسەر ئاگادارکردنەوەی لەمافی دەنگداندا بەدی دەکرین. سەرپەرشتیاریک کە لەنێو هەمان خیزاندا دەژی دەتوانیت لەژێر هەندیک مەرجدا لەهەمان کاتدا لەمألوه دەنگ بەدەیت.

دەنگدان بە نامە:

ئەگەر لەنێو تیکرای کاتی دەنگدانی پێشومختدا و لە روژی هەلبژاردندا لەدەرەوەی وولات بیت، دەتوانیت لەرێگەیی نامەو لە دەرەوەی وولاتەو دەنگ بەدەیت.

بەمەبەستی دەنگدان لەرێگەیی نامەو، دەبیت داوا بکریت لەخزمەتگوزاری داواکردنی سەر بەوزارەتی دادووە پێداویستیەکانی دەنگدان لەرێگەیی نامەو بۆ ناوونیشانیک کە لەدەرەوەی وولات دایە پەوانە بکریت. دەتوانیت لەپێشومختترین کاتدا سێ مانگ بەر لەروژی دەنگدان داوا پێداویستیەکان بکریت. وەک کەسێک کەمافی دەنگدان هەیە، خۆدی خۆت بەرپرسیاریت لەوێ بەلگەکانی دەنگدان لەرێگەیی نامەو پێشومخت داوا بکەیت بەجۆریک، کە لەنێو ماوەی دیاریکراوە بەپێی یاسای هەلبژاردندا و لەرێگەیی زەرفی پەوانەکردنەو فریای گەراننەو نامەیی دەنگدانە کە بۆ لیژنەی ناوەندی هەلبژاردنی شارەوانیە کەمەت بکەیت.

پەو شیوێ دەنگ دەدەیت

دەنگدانی پێشومخت و روژی هەلبژاردن لەبنکەیی دەنگداندا بەرپۆ دەبریت. دەتوانیت تەنها دەنگ بەیەک بەرپۆری سەر لیستی پەخراوی بەرپۆریەکانی شارەوانیە کەمەت، کە دیاریکراوە بەدەیت.

(۱) کەسایەتیت بۆ کارمەندی هەلبژاردن پەلمێنە واتە پاسپۆرت، کارتی پێناس، کارتی شۆفیری یاخود بەلگەنامەییەکی دیکەیی بەراوردکراوە پەوانە نیشان بەدە. کارمەندی هەلبژاردن کارتی دەنگدان را دەست دەکات.

(۲) پڕۆ بۆ نیو کابینەیی دەنگدان. لەهەر جاریکدا لەنێو کابینەیی دەنگداندا دەکریت تەنها یەک دەنگەر هەبیت.

(۳) لەسەر کارتی دەنگدان ژمارەیی ئەو بەرپۆریە دەستنیشان بکە، کە دەتەوێت دەنگی پێدەیت. دەتوانیت تەنها دەنگ بە یەک بەرپۆری بەدەیت. لەسەر ئەو بازەنەیی کە لەنێو دیوی ناووەی کارتی دەنگداندا هەبێت ژمارەیی بەرپۆری دابنێ. هیچ جۆرە هێمایەکی دیکە لەسەر کارتی دەنگدان مەکێشە. کارتی دەنگدانە کە بنوشتنەرەو بەجۆریک، کە ژمارەیی دەستنیشان لەنێو دیوی ناووەی نووشتنەرەو مەکەدا دەمێنێتەو و لەدیوی دەرەو نابیندریت.

(۴) کارتی دەنگدانی داخراوە بنوشتنەرەو هێی را دەستی کارمەندی هەلبژاردن بکە. کارمەندی هەلبژاردن کارتی دەنگدانە کە مۆردەکات.

• (ا) نهگمر له روژی ههلبژاردندا دنگ ددهیت، کارتێ دهنگان بهمۆرکراوی بهاوێژه نیو سندوقی دهنگانهوه.

• (ب) نهگمر لهدهنگدانی پیشومهختدا دنگ ددهیت، کارمهندی ههلبژاردن زهر فیککی نامهت پێ دهدات که کارتێ دهنگانه مۆرکراوهکهی تیدهکهیت و دایدهکهیت.

نهگمر توانییت لهدهستنیشانکردنی ژماره ی بهربژیر لهسهه کارتێ دهنگان بهشیویهکهی بهرچاوو لاوازبووه، دهتوانییت لهدهنگدانا بهمههستی یارمهتیدانت سوود لهیاریدهدهه یاخود بهریوهبههه ههلبژاردن ببینییت. یاریدهدهه ناییت خودی خودی لهههلبژاردندا بهربژیر بێت وه ناشبیت کهسی نزیکی بهربژیر بێت. یاریدهدهه ئهرکییهتی نهینی دهنگان بهنهرکیندرای بهیانیتهوه واته ئهه زانیاریانهی هاوکات لهکاتی دهنگاندا بهدهستیان هیناوه بهنهینی بهیانیتهوه.

زانیااری زیاتر

• زانیاری زیاتر سهبارته به ههلبژاردنهکان له لایهن لیژنه ی ناوهندی ههلبژاردنی شار موانییهوه دهدرین. فهرمانگه ی زانیاری دانیشتوان و دیجیتالی لهباره ی پرسیاری سهبارته بهمافی دهنگان تاک وه لامدههوه دهبیت. زانیاریهکانی پهیههندیکردنی ههردوو لایهن لهسهه کارتێ ئاگادارکردنهوه لهمافی دهنگان بهدی دهکرتین.

• ناویشان و کاتی کراوهی بنکهکانی دهنگان پیشومهخت، رینوینی داواکردنی دهنگان لهریگه نامهوه، زانیاری لهباره ی بهربژیرهکانهوه ههروهها زانیاری دیکه لهباره ی ههلبژاردنهوه لهسهه مألپههه ههلبژاردنی سهه بههزارتهی دادههوه بهدی دهکرتیت له ناویشانی www.vaalit.fi

• لهسهه مألپههه ههلبژاردنی سهه بههزارتهی دادههه زانیاری سهبارته به بهربژیرهکان لهپاش بهرواری ۲۰۲۱/۵/۱۴ موه ههروهها زانیاری لهباره ی بنکهکانی دهنگان پیشومهخت لهپاش بهرواری ۲۰۲۱/۴/۱۲ موه بهدی دهکرتین.

• ههلبژاردنی نهه سالی ۲۰۲۱ بهپێی یاسای دارنژراوی ژماره (۲۰۲۱/۲۵۶) لهباره ی دواخستنی ههلبژاردنی شار موانییهکانهوه لههه راگهیهندراوهی که له مانگی کانوونی یهکههدا بلاوکراوتهوه دهقهکهی نوێکراوتهوه.

فهرمانگه ی زانیاری دانیشتوان و دیجیتالی ۲۰۲۱ | ۳ | ۲۹